

УДК 349.2

DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.12.17>**Сергій Козін,**

канд. юрид. наук,

докторант

Науково-дослідного інституту публічного права

ДО ПИТАННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ТРУДОВИХ ПРАВ МІГРАНТІВ

Актуальність статті полягає в тому, що сучасне життя характеризується цілою низкою інтеграційних та глобалізаційних процесів, характерною властивістю яких є суттєве та стрімке зростання міграції населення. Особливе місце серед міграційних процесів належить трудовій міграції. Прагнучи якомога повніше реалізувати свої здібності до праці та отримувати гідну винагороду за свою трудову діяльність, люди намагаються працевлаштуватися у країнах із високими показниками економічного розвитку, а також високими соціальними стандартами, зокрема, в частині захисту прав і законних інтересів трудящих. Посилення та поглиблення співпраці України з Європейським Союзом, яка у тому числі передбачає запровадження безвізового режиму, а також наявність цілої низки проблем в економічній, соціальній, політичній сферах суспільного життя в нашій державі, які призвели до значного погіршення матеріального становища громадян, їх зневіри у тому, що ситуація покращиться у найближчому майбутньому, спонукають чи навіть змушують десятки, сотні тисяч українців іммігрувати до інших, зокрема європейських, країн у пошуках гідної роботи та матеріального добробуту. Водночас Україна в особі її влади, прагнучи швидко та ефективно вирішити найбільш гострі проблеми в основних сферах суспільного життя, зацікавлена у залученні до роботи в нашій країні провідних світових фахівців. У статті розглянуто ключові міжнародні нормативно-правові акти з питань забезпечення трудових прав мігрантів. Звернено увагу на те, що протягом останніх років питання трудової міграції набуло неабиякого значення для України. Наголошено на важливості ратифікації Україною ряду важливих міжнародних нормативно-правових актів у сфері трудової міграції; підкреслюється необхідність подальшого розвитку і вдосконалення національного законодавства щодо забезпечення трудових і тісно пов'язаних із ними прав мігрантів, а також соціального захисту членів їхніх сімей. З'ясовано, що міжнародні документи не мають на меті створення нових чи виключних прав і умов для трудящих-мігрантів, натомість орієнтовані на забезпечення їх максимально можливого рівного становища із працівниками-громадянами, а також на взяття під контроль міграційних процесів і протидію правопорушенням та зловживанням у цій сфері, зокрема таким їх надзвичайно небезпечним проявам, як торгівля людьми та рабство.

Ключові слова: міграція, мігранти, працівник-мігрант, міжнародне законодавство, міжнародна спільнота.

Постановка проблеми. Сучасне життя характеризується цілою низкою інтеграційних та глобалізаційних процесів, характерною властивістю яких є суттєве та стрімке зростання міграції населення. Особливе місце серед міграційних процесів належить трудовій міграції. Прагнучи якомога повніше реалізувати свої здібності до праці та отримувати гідну винагороду за свою трудову діяльність, люди намагаються працевлаштуватися у країнах із високими показниками економічного розвитку, а також високими соціальними стандартами, зокрема, в частині захисту прав і законних інтересів трудящих. Посилення та поглиблення співпраці України з Європейським Союзом, яка у тому числі передбачає запровадження безвізового режиму (що прямо зазначається в Угоді про асоціацію, ратифікованій Законом України

№ 1678-VII від 16.09.2014), а також наявність цілої низки проблем в економічній, соціальній, політичній сферах суспільного життя в нашій державі, які призвели до значного погіршення матеріального становища громадян, їх зневіри у тому, що ситуація покращиться у найближчому майбутньому, спонукають чи навіть змушують десятки, сотні тисяч українців іммігрувати до інших, зокрема європейських, країн у пошуках гідної роботи та матеріального добробуту. Водночас Україна в особі її влади, прагнучи швидко та ефективно вирішити найбільш гострі проблеми в основних сферах суспільного життя, зацікавлена у залученні до роботи в нашій країні провідних світових фахівців. Важливими для держави, як справедливо зазначає З. В. Смутчак, є і питання фінансового капіталу трудових мігрантів,

який має бути якнайкраще використаний для розвитку України. Уряд України, Парламент, приватний сектор та спільноти мігрантів повинні вжити заходів, щоб створити умови для продуктивного використання цих трансфертів в Україну та збільшити їх позитивний вплив на самих трудових мігрантів, їхні домогосподарства та економіку країни в цілому [1].

Зазначена ситуація зумовлює доцільність та необхідність запровадження дієвих механізмів управління міграційними процесами та забезпечення захисту прав, свобод і законних інтересів мігрантів, зокрема трудових. Слід зазначити, що протягом останніх років в Україні було запроваджено деякі важливі кроки у напрямі захисту прав трудових мігрантів та членів їхніх сімей. Тим не менш ряд важливих питань у цій сфері й досі не мають належного врегулювання. Вирішуючи їх, важливо звернутися до аналізу основних засад міжнародного захисту трудових прав мігрантів, адже проблема трудової міграції, як ми зазначали вище, має глобальний характер, і з метою управління нею вже прийнято цілий ряд міжнародних актів.

Стан наукового дослідження. Проблематику міграційної політики, як внутрішньодержавної, так і міжнародної, в тому числі у контексті безпосередньо трудової міграції досліджували О. Бандурка, Ю. Битяк, О. Кузьменко, Н. Павлів-Самойл, Е. Амєтисов, Ю. Сергєєв, В. Батюк, М. Долішній, А. Довгерт, Я. Волоско, С. Мосьондз, Л. Лунц; О. Піскун, Т. Гнатюк, В. Капітан, А. Загробська, О. Малиновська, І. Ковалишин, М. Приз, З. Смутчак, І. Майданік, І. Ховрах, В. Шешенко, В. Товкун, Ю. Гуменюк, Ю. Римаренко, Н. Сирочук, О. Позняк та ін. Віддаючи належне науковому внеску цих та інших дослідників у розробку вищезазначеної проблематики, втім слід зазначити, що значка кількість важливих її аспектів не втрачає актуальності і потребує подальшого науково-теоретичного вивчення. Це, зокрема, зумовлено підвищеною динамікою сучасних суспільно-політичних процесів як у світі загалом, так і в окремих країнах, появою протягом останніх років нових та загостренням існуючих військових конфліктів. Ці та інші умови і фактори призводять до появи кризових ситуацій у сфері міграції.

Метою статті є вивчення основних міжнародних засад захисту трудових прав мігрантів, а також з'ясування стану їх реалізації (втілення) в українському політико-правовому просторі.

Виклад основного матеріалу. Проблема міграції не є новою для міжнародної

спільноти, однак особливої актуальності вона набрала наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. [2]. Протягом останніх років темпи та складність міграційних процесів тільки зростають. У доповіді Генерального Секретаря ООН «Міжнародна міграція і розвиток» (2012) зазначається, що сьогодні більше, ніж коли-небудь раніше, люди живуть за межами своєї країни походження. У період 1990 – 2010 рр. число міжнародних мігрантів по всьому світі зросло більш ніж на 77 млн, або 50 %. Велика частина цього зростання відбулася в період між 2000–2010 рр. Загальновідома кількість міжнародних мігрантів збільшилася з 155 млн осіб у 1990 р. до 214 млн осіб у 2010 р., а в 2013 р., за оцінками ООН, у всьому світі було вже 232 млн. міжнародних мігрантів, або 3,2 % населення землі (порівняно з 2,9 % в 1990 р.). За цей період їх чисельність у найбільш розвинених регіонах зросла на 56 %, тоді як число мігрантів у країнах Півдня збільшилося на 18 %. У 2013 р. три чверті всіх міжнародних мігрантів були у віці від 20 до 64 років, жінки становили 48 %. Найбільш потужними стабільними центрами, що приваблювали населення з бідніших країн світу і в 1990 – 2000, і в 2000 – 2010 рр., були такі країни імміграції, як Австралія, Канада, Нова Зеландія, Сполучені Штати Америки, європейські країни. Між 1990–2000 рр. і 2000–2010 рр. число країн із чистою імміграцією збільшилося в Азії, Європі, Латинській Америці та Карибському басейні, скоротилося в Африці і Океанії і залишилося сталим у Північній Америці [3]. Умови та чинники інтенсифікації трудової міграції досить змістовно визначила Я. О. Волоско. По-перше, в результаті гострих демографічних проблем у промислово розвинених країнах створюються диспропорції на ринках праці. Внаслідок цього не лише розвиток, але й саме функціонування економіки стає неможливим без залучення трудових мігрантів. По-друге, збільшення тривалості життя, зменшення народжуваності та значні витрати на пенсійне утримання завдають значної шкоди бюджетам промислово розвинених країн. Натомість, імпортуючи платників податків, старіючі суспільства полегшують для себе податковий тиск. По-третє, міжнародна трудова міграція багато в чому нівелює негативні наслідки масштабної реструктуризації, що відбувається в багатьох країнах світу і супроводжується збільшенням кількості безробітних, загостренням проблем бідності та економічної нерівності. По-четверте, міжнародна трудова міграція супроводжується потужними потоками грошових переказів мігрантів, допомагає у боротьбі з бідністю, сприяє використанню

додаткових джерел фінансування країн, що розвиваються. По-п'яте, міжнародна трудова міграція позитивно впливає на стабільність функціонування фондових ринків [3]. Стрімке зростання трудової міграції має як суттєві позитивні, так і проблемні моменти. Дослідники зазначають, що світовий досвід переконливо свідчить, що трудова еміграція забезпечує як безперечні переваги, так і значні перешкоди як країнам, що приймають робочу силу, так і країнам, які її постачають. Міжнародна еміграція робочої сили породжує й гострі соціально-економічні проблеми. Країни, що приймають робочу силу, пише В. Смутчак, отримують при цьому такі переваги: 1) внаслідок зменшення витрат виробництва підвищується конкурентоспроможність товарів, які виробляються країною, що пов'язано з більш низькою ціною іноземної робочої сили; 2) іноземні робітники, створюючи додатковий попит на товари та послуги, стимулюють зростання виробництва і додаткову зайнятість у країні перебування; 3) у разі імпорту кваліфікованої робочої сили країна, що її приймає, економить на витратах на освіту та професійну підготовку; 4) іноземні робітники часто розглядаються як певний амортизатор у випадку кризи та безробіття; 5) іноземні робітники не забезпечуються пенсіями і не враховуються у реалізації різних соціальних програм [5; 1]. У контексті реалій українського життя переваги трудової імміграції виявляються в тому, що, по-перше, заробітки емігрантів є як мінімум в три рази вищими, ніж в Україні; по-друге, зменшується напруження на вітчизняному ринку праці, по-третє, заробітчани здійснюють перекази зароблених коштів своїм родичам, в економіку України [1].

Однак вищезазначені переваги для країн, що приймають робочу силу, а також для країн походження мігрантів досить часто виливаються у значні проблеми для самих трудових мігрантів, захисту прав, свобод і законних інтересів яких не приділяється значної уваги ані з боку держав, які приймають вказаних мігрантів, ані з боку держав їх походження. З метою запровадження єдиних засад механізму захисту трудових прав мігрантів міжнародною спільнотою було розроблено ряд фундаментальних нормативно-правових актів. Загально-правове підґрунтя захисту трудових прав мігрантів на міжнародному рівні становлять: Конвенція про примусову чи обов'язкову працю (1930 р.), Декларація стосовно цілей та завдань Міжнародної організації праці (1944 р.), Загальна декларація прав людини (1948 р.), Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права

(1966 р.). У даних документах не йдеться безпосередньо про трудові права мігрантів, однак у них закріплюються загальні положення щодо сутності та змісту трудових прав кожної особи, а також щодо обов'язків держав-учасниць зазначених договорів із забезпечення трудових прав людини, незалежно від її статусу (віку, статі, національності, расової приналежності, віросповідання, громадянства тощо). Тобто положення зазначених міжнародних документів щодо трудових прав рівною мірою стосуються будь-якої фізичної особи, в тому числі і мігрантів. Так, наприклад, у Загальній декларації прав людини проголошено, що кожна людина має право на працю, на вільний вибір роботи, на справедливий і сприятливий умови праці та на захист від безробіття. Кожна людина, без будь-якої дискримінації, має право на рівну оплату за рівну працю [6]. У зазначеному Міжнародному пакті про економічні, соціальні і культурні права закріплено, що Держави, які беруть участь у цьому Пакті, визнають право кожного на справедливий і сприятливий умови праці, включаючи, зокрема: 1) винагороду, що забезпечувала б як мінімум усім трудящим: а) справедливую зарплату і рівну винагороду за працю рівної цінності без будь-якої різниці, причому, зокрема, жінкам повинні гарантуватись умови праці, не гірші від тих, якими користуються чоловіки, з рівною платою за рівну працю; б) задовільне існування для них самих та їхніх сімей відповідно до постанов цього Пакту; 2) умови роботи, що відповідають вимогам безпеки та гігієни; 3) однакову для всіх можливість просування по роботі на відповідні більш високі ступені виключно на підставі трудового стажу і кваліфікації; 4) відпочинок, дозвілля і розумне обмеження робочого часу та оплачувану періодичну відпустку так само, як і винагороду за святкові дні [7].

Більш змістовне та конкретне врегулювання питання трудових прав саме мігрантів віднайшли у таких міжнародних актах, як:

– Конвенція про працівників-мігрантів (переглянута 1949 р.), в якій на офіційному рівні вперше було визначено поняття «працівник-мігрант» – це особа, яка мігрує з однієї країни в іншу з наміром отримати роботу інакше, ніж за власний рахунок, і охоплює будь-яку особу, яка визнається згідно із законом як працівник-мігрант [8]. Крім того, в конвенції було закріплено ряд інших важливих питань щодо прав і обов'язків осіб, які мігрують до інших країн з метою отримання роботи, а також щодо обов'язків держав, які таких мігрантів приймають. Зокрема, у конвенції встановлено, що кожний член Орга-

нізації, для якого ця Конвенція є чинною, зобов'язується надавати, без дискримінації за ознакою національності, раси, релігії або статі, іммігрантам, що законно прибувають на його територію, умови, не менш сприятливі, ніж ті, якими користуються його власні громадяни, щодо таких питань: а) наскільки такі питання регламентуються законодавством і підлягають контролю з боку адміністративних органів: і) заробітна плата, в тому числі допомога багатодітним сім'ям у разі, коли ця допомога є частиною заробітної плати; робочий час; понаднормова праця; оплачувані відпустки; обмеження надомної праці; вік прийняття на роботу; учнівство та професійне навчання; жіноча праця та праця підлітків; ii) членство в профспілках та користування перевагами, що надаються колективними договорами; iii) проживання; б) соціальне забезпечення (під яким розуміють постанови закону щодо нещасних випадків на виробництві, охорони материнства, хвороби, інвалідності, старості, смерті, безробіття та сімейних обов'язків, а також усіх інших випадків, які, згідно із законодавством країни, входять до системи соціального забезпечення) з урахуванням таких обмежень, як: і) існування відповідної угоди для збереження вже набутих прав або прав у процесі набуття; ii) законодавство країни імміграції може вимагати укладання спеціальних угод щодо допомоги або часткової допомоги, яка повністю виплачується з громадських фондів, а також допомоги, яка виплачується особам, котрі не задовольняють умов, потрібних для отримання нормальної пенсії; с) податки, збори або внески, що сплачуються за працівника; d) судочинство з питань, згаданих у цій Конвенції [8];

– Конвенція про зловживання в галузі міграції і про забезпечення працівникам-мігрантам рівних можливостей і рівного ставлення (1975 р.). У даному нормативно-правовому акті, окрім проголошення того, що трудові мігранти є рівними у своїх можливостях з іншими працівниками, закріплено ряд важливих положень стосовно обов'язків держав-учасниць конвенції в частині управління процесами міждержавного пересування трудящих, контролю за законністю даних процесів. Конвенція має на меті мінімізувати існування незаконної або таємної міграції робочої сили, створити нормативне підґрунтя для боротьби зі зловживаннями у сфері трудової міграції. У даному документі, зокрема, передбачено, що у національних законодавствах держав-учасниць мають бути передбачені заходи для ефективного виявлення незаконної зайнятості працівників-мігрантів та для визначення

застосування адміністративного, цивільного, кримінального покарання, включаючи тюремне ув'язнення, за незаконне використання праці працівників-мігрантів, за організацію міграції трудящих з метою одержання роботи, яка визначається як пов'язана зі зловживаннями, згаданими в статті 2 цієї Конвенції, будь-то свідоме надання допомоги такій міграції, чи ні [9];

– Європейська конвенція про правовий статус трудящих-мігрантів (1977 р.), яка спрямована на: втілення в життя ідеалів і принципів, які є спільним надбанням держав-учасниць Ради-Європи (перш за все, в частині забезпечення прав людини і її основоположних свобод); сприяння економічному та соціальному прогресу в даних країнах. У конвенції проголошується, що правовий статус трудящих-мігрантів, які є громадянами держав-членів Ради Європи, повинен регулюватися таким чином, щоб забезпечити їм у міру можливості в усіх аспектах умов життя й праці режим, не менш сприятливий, ніж режим, що надається працівникам, які є громадянами держави, що приймає [10]. Конвенція містить положення щодо форми набору трудящих-мігрантів, їх медичного огляду та професійного іспиту, порядку в'їзду до країн, надання дозволу на роботу, порядку укладання договорів, умов праці, стягування обов'язкових платежів, переказу коштів, забезпечення сімей трудящих-мігрантів, надання соціальної та медичної допомоги, контролю за умовами праці тощо;

– Міжнародна конвенція про захист прав усіх трудящих-мігрантів і членів їхніх сімей (1990 р.). Дана конвенція спирається на базові документи ООН з прав людини та документи МОП щодо прав трудящих-мігрантів. Є першим всеохоплюючим актом ООН із цього питання. Спрямована на боротьбу з незаконною міграцією та охорону прав трудящих-мігрантів [11; 12].

Також у контексті досліджуваного питання можна відзначити Конвенцію про правовий статус трудящих-мігрантів і членів їхніх сімей держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав (2008 р.), яка має на меті встановити нормативні засади для забезпечення: рівного ставлення стосовно трудящих-мігрантів, членів їхніх сімей та громадян приймаючої Сторони; ефективного регулювання трудових міграційних потоків, досягнення відповідності їх обсягів, напрямів та складу інтересам соціально-економічного розвитку Сторін. У зазначеному документі закріплені основні права трудящих-мігрантів і членів їхніх сімей; положення, які застосовуються до прикордонних

і сезонних трудящих і членів їхніх сімей, та ін. [13].

З вищевикладеного видно, що загалом на міжнародному рівні питання забезпечення трудових прав і законних інтересів мігрантів, а також соціального захисту членів їхніх сімей мають досить якісне та змістовне урегулювання, що свідчить про глибоке та всебічне усвідомлення міжнародною спільнотою як переваг, так і проблем, що супроводжують трудову міграцію. При цьому важливо зазначити, що міжнародні документи не мають на меті створення нових чи виключних прав і умов для трудящих-мігрантів, натомість орієнтовані на забезпечення їхнього максимально можливого рівного становища із працівниками-громадянами, а також на взяття під контроль міграційних процесів і протидію правопорушенням та зловживанням у цій сфері, зокрема таким їх надзвичайно небезпечним проявам, як торгівля людьми та рабство. Разом із тим не можна не звернути увагу на те, що ряд із вищезазначених та інших міжнародних документів, які тією чи іншою мірою стосуються питань трудових та тісно пов'язаних із ними прав мігрантів, залишаються нератифікованими багатьма, в тому числі провідними, державами. Перевага при цьому надається укладанню відповідних двосторонніх угод з питань трудової міграції.

Що ж стосується України, то для неї проблематика міграції значно актуалізувалася після розпаду СРСР, однак, як зазначалося вище, з активізацією євроінтеграційних процесів за участю нашої держави питання міграції, особливо трудової, значно загострилися і потребували конструктивного вирішення. Деякі важливі кроки у цьому напрямі вже були зроблені: зокрема, Законом України № 755-V від 16.03.2007 ратифіковано Європейську конвенцію про правовий статус трудящих-мігрантів, було прийнято закон «Про зовнішню трудову міграцію» від 5.11.2015 р. № 761-VIII [14], розроблено Стратегію державної міграційної політики України на період до 2025 року [15], в якій в тому числі йдеться й про питання трудової міграції як такі, що потребують урегулювання. Водночас ряд важливих міжнародних нормативно-правових документів досі залишаються нератифікованими, наприклад Конвенція про рівноправність громадян країни та іноземців у галузі відшкодування працівникам під час нещасних випадків (1925 р.), Конвенція про працівників-мігрантів (1949 р.), Конвенція про зловживання в галузі міграції і про забезпечення працівникам-мігрантам рівних можливостей і рівного ставлення (1975 р.); Конвенція про гідну працю домашніх праців-

ників (2011 р.). Ратифікація даних правових актів є важливою для забезпечення трудових прав як громадян України, які працюють в зарубіжних країнах, так й іноземців та осіб без громадянства, які працюють в Україні.

Висновки

Вивчення змісту міжнародних нормативно-правових актів свідчить про те, міжнародна спільнота приділяє багато уваги питанням контролю за трудовою міграцією, забезпеченню захисту трудових прав, свобод і законних інтересів мігрантів, а також питанням забезпечення соціального захисту членів їхніх сімей. Хоча низка провідних держав, визначаючи важливість та необхідність захисту прав трудових мігрантів, утримуються від ратифікації багатосторонніх міжнародних угод, розроблених у рамках ООН та МОП, натомість віддаючи перевагу двосторонньому міждержавному урегулюванню даних питань. Україна також належить до тих держав, яка все ще не ратифікувала деякі дуже важливі міжнародні договори з питань трудової міграції. Втім, і ті, що вже ратифіковані, поки що також не можуть бути втілені повною мірою, оскільки в нашій державі й досі відсутній комплексний підхід до проведення міграційної політики, чітко не сформовані концептуальні засади державного регулювання трудової міграції. Вже запроваджені кроки, орієнтовані, перш за все, на регулювання зовнішньої трудової міграції, тоді як питання захисту трудових прав іноземців та осіб без громадянства, які працюють в нашій державі, отримують значно меншої уваги з боку влади. Крім того, удосконалення потребує механізм державного контролю за законністю працевлаштування в Україні трудящих-мігрантів, якістю забезпечення їхніх трудових та тісно пов'язаних із ними прав, а також прав членів їхніх сімей.

Список використаних джерел:

1. Смутчак З. В. Проблема трудової міграції: позитивні і негативні наслідки для економіки. *Економічний вісник. Серія «Фінанси, облік, оподаткування»*. 2018. Вип. 2. С. 192-198. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ehsfat_2018_2_28 (дата звернення: 10.11.2020).
2. Волоско Я. О. Міжнародна трудова міграція населення: причини виникнення та наслідки для економіки. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Юридичні науки»*. 2015. № 824. С. 21-26. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2015_824_6 (дата звернення: 10.11.2020).
3. Петроє О. М., Васілев В. Т. Міжнародна трудова міграція: аналіз ситуації та наслідків для України. *Вісник Національної академії державного*

управління при Президентові України. Серія «Державне управління». 2015. № 4. С. 93-100. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2015_4_16 (дата звернення: 10.11.2020).

4. Волоско Я.О. Міжнародна трудова міграція населення: причини виникнення та наслідки для економіки. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія «Юридичні науки». 2015. № 824. С. 21-26. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnupurn_2015_824_6 (дата звернення: 10.11.2020).

5. Світяшук А. Академічна міграція / Центр дослідження суспільства, Ukrainian Resource and Development Centre (URDC). URL: www.cedos.org.ua/uk/osvita/akademichna-mihratsiia (дата звернення: 10.11.2020).

6. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text (дата звернення: 12.11.2020).

7. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text (дата звернення: 15.11.2020).

8. Конвенція про працівників-мігрантів (переглянута 1949 року) № 97 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_159#Text (дата звернення: 10.11.2020).

9. Конвенція про зловживання в галузі міграції і про забезпечення працівникам-мігрантам рівних можливостей і рівного ставлення № 143 від

4.06.1975 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_163#Text (дата звернення: 10.11.2020).

10. Європейська конвенція про правовий статус трудящих-мігрантів від 24.11.1977 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_307#Text (дата звернення: 10.11.2020).

11. Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. Київ: «Укр. енцикл.», 1998. URL: <https://cyclor.com.ua/content/view/1183/58/1/6/#11139> (дата звернення: 15.11.2020).

12. Міжнародна конвенція про захист прав усіх трудящих-мігрантів і членів їх сімей від 18.12.1990 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_203#Text (дата звернення: 14.11.2020).

13. Конвенція про правовий статус трудящих-мігрантів і членів їхніх сімей держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав від 14.11.2008. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_j82#Text (дата звернення: 12.11.2020).

14. Про зовнішню трудову міграцію : Закон України від 05.11.2015 р. № 761-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/761-VIII#Text> (дата звернення: 12.11.2020).

15. Про схвалення Стратегії державної міграційної політики України на період до 2025 року : Розпорядження КМУ від 12.07.2017 р. № 482-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/482-2017-%D1%80#Text> (дата звернення: 12.11.2020).

Serhii Kozin. On the issue of international-legal protection of migrants' labor rights

The relevance of the article is that modern life is characterized by a number of integration and globalization processes, the characteristic feature of which is a significant and rapid increase in population migration. A special place among migration processes belongs to labor migration. In an effort to realize their full potential and receive a decent reward for their work, people try to find employment in countries with high economic development and high social standards, in particular to protect the rights and legitimate interests of workers. Strengthening and deepening of Ukraine's cooperation with the European Union, which includes the introduction of a visa-free regime, as well as a number of problems in the economic, social, political spheres of public life in our country, which led to a significant deterioration of the financial situation of citizens that the situation will improve in the near future, encourage or even force tens, hundreds of thousands of Ukrainians to immigrate to other countries, including European ones, in search of decent work and material well-being. At the same time, Ukraine, represented by its authorities, seeking to quickly and effectively solve the most pressing problems in the main spheres of public life, is interested in attracting leading world experts to work in our country. The article considers the key international regulations on ensuring the labor rights of migrants. Attention is drawn to the fact that in recent years the issue of labor migration has become very important for Ukraine. The importance of Ukraine's ratification of a number of important international regulations in the field of labor migration was emphasized; emphasizes the need to further develop and improve national legislation to ensure the labor and closely related rights of migrants, as well as the social protection of their family members. It was found that international documents are not intended to create new or exclusive rights and conditions for migrant workers, but are aimed at ensuring their maximum possible equal status with workers-citizens; and the control of migration processes and the fight against crime and abuse in this area, in particular such extremely dangerous manifestations as human trafficking and slavery.

Key words: migration, migrants, migrant worker, international law, international community.